

**Інформаційно-методичні рекомендації щодо проведення
I етапу Всеукраїнської краєзнавчої
експедиції учнівської молоді
«Моя Батьківщина – Україна»
I. Загальні положення**

Всеукраїнська краєзнавча експедиція учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» проводиться з метою вдосконалення змісту, форм та засобів виховної роботи на кращих традиціях українського народу, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення дітей та молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини, природного різноманіття рідного краю, ознайомлення з об'єктами заповідного фонду України.

Організаційно-методичне забезпечення проведення I етапу Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» здійснює Дергачівський будинок дитячої та юнацької творчості Дергачівської міської ради Харківської області (далі – Дергачівський БДЮТ).

Творчі роботи приймаються до 27 вересня 2021 року.

**Роботи, які будуть надані пізніше зазначеного терміну,
не приймаються!!!**

II. Основними завданнями експедиції «Моя Батьківщина – Україна» є:

- виховання в учнівській молоді патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, духовних і культурних цінностей українського народу;
- формування в учнівській молоді активної громадянської позиції щодо збереження об'єктів матеріальної культури та природи;
- залучення учнівської молоді до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та природного довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів, а також до науково – дослідницької роботи;
- створення умов для оволодіння учнями практичними навичками пошукової роботи, розширення напрямів краєзнавчих досліджень;
- задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів та здібностей;
- просвітницька діяльність.

III. Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»

До участі в експедиції «Моя Батьківщина – Україна» запрошується учнівська молодь Дергачівської громади (далі – учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»).

IV. Умови участі в експедиції «Моя Батьківщина – Україна»

Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна» проводять краєзнавчу, пошукову, науково–дослідницьку роботу, збирають емпіричні дані, фактичний матеріал, статистичну інформацію під час походів, експедицій, роботи в бібліотеках та архівах, а також під час тематичних змін у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

V. Експедиція «Моя Батьківщина – Україна» проводиться за напрямками.

Напрямами експедиції «Моя Батьківщина – Україна» є:

- **«Духовна спадщина мого народу»;**
- **«Козацькому роду нема переводу»;**
- **«Із батьківської криниці»;**
- **«З попелу забуття»;**
- **«Геологічними стежками України»;**
- **«Географія рідного краю».**

Зміст напрямів експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

1. «Духовна спадщина мого роду».

- За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:
- досліджують особливості розвитку літератури, образотворчого мистецтва, музики, архітектури, кіномистецтва, культурні традиції, пов'язані з піснями, танцями, усною народною поетичною творчістю, театралізованими діями тощо;
 - вивчають історію розвитку культури й мистецтва регіону;
 - здійснюють дослідження духовних джерел українського народу (історія релігії, різноманіття вірувань в Україні, роль релігійних конфесій у державотворчих процесах нашого народу);
 - вивчають взаємовідносини людини та суспільства, людини та церкви, роль і місце відбудованих, відроджених соборів і монастирів, новозбудованих церков, каплиць у відродженні вікових моральних цінностей українців;
 - вивчають історико-культурні джерела шляхом дослідження археологічних пам'яток;
 - проводять зустрічі з діячами культури та мистецтва, конференції, фестивалі, виставки, конкурси, свята, на яких учасники експедиції представляють громаді напрацьоване.

Пошуково-дослідницька робота спрямовується на збір матеріалів про видатних діячів культури та мистецтва регіону (їх творчий шлях, головні здобутки, вплив на розвиток культури регіону та України), а також дослідження долі земляків, які трудовими та ратними подвигами, науковими здобутками прославили рідний край і Україну.

2. «Козацькому роду нема переводу».

- За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:
- здійснюють дослідження періоду козацької доби (перші козацькі поселення та укріплення, пам'ятні дати в історії козаччини, боротьба з іноземними

поневолювачами, утворення козацької республіки, видатні особи цього періоду);

- вивчають: побут і традиції козацтва (козаки в повсякденному житті та в походах, їх зброя і військові спорядження, укріплення); відображення козацької доби в народній творчості (пісні, думи, легенди, приказки та прислів'я); історію бойового гопака;
- проводять зустрічі з представниками козацьких організацій;
- беруть участь у спільних просвітницьких заходах, походах козацькими шляхами.

3. «Із батьківської криниці».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- вивчають родинні традиції і свята, обряди, побутову культуру, народні ремесла, народну творчість, народну медицину, педагогіку, народні ігри та забави;
- проводять дослідження щодо виникнення давніх музичних інструментів, історії зеленого будівництва, садово-паркового мистецтва та природокористування.

Робота може бути спрямована на вивчення діалектів рідного краю, створення етнографічних словників, запис легенд, дум тощо, вивчення місцевої літературної спадщини та сучасності, пропагування народної творчості (зокрема фольклорних свят і свят народних обрядів свого краю), створення дитячих, юнацьких і сімейних фольклорних колективів.

4. «З попелу забуття».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- здійснюють дослідження сторінок історії України періоду Другої світової війни, інших знакових подій, пов'язаних з прагненням народу України до волі та незалежності, подій і розповідей очевидців про українців - учасників військових конфліктів ХХ – початку ХХІ століття (зокрема війни в Афганістані);
- проводять зустрічі із свідками цих подій, записують їх спогади;
- відтворюють маловідомі та невідомі факти історії, місця боїв, імена їх учасників, місцезнаходження поховань людей, які загинули за рідну землю;
- вивчають документальні свідчення, впорядковують садиби ветеранів війни та праці, учасників визвольного руху, репресованих, вдів, доглядають могили патріотів України.

Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна» можуть досліджувати історико-публіцистичну та художньо-літературну спадщину зазначеної тематики, брати участь у створенні книг пам'яті свого села, міста, району.

5. «Геологічними стежками України».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- здійснюють дослідження певної місцевості за темами: природні геологічні пам'ятки регіону; родовища корисних копалин, кар'єрів будівельних матеріалів; нафтові та газові родовища; гірські породи, що використовуються

в будівництві та оздобленні пам'ятників; небезпечні геологічні процеси в умовах техногенезу; водні ресурси та їх використання в області, районі, населеному пункті; сучасні геоморфологічні процеси на території області, району, населеного пункту. Допускається й інша тематика для дослідження, обрана самостійно;

- збирають колекції мінералів, гірських порід, палеонтологічних решток.

У пошуковій і науково-дослідницькій роботі відображається зв'язок геології з природничими та історичними науками (зокрема геології з географією – ландшафтознавством, кліматологією, гідрологією, гляціологією, океанографією у пізнанні різних геологічних процесів, які відбуваються на поверхні Землі), використання новітніх досягнень і методів фундаментальних наук (математика, фізика, хімія, біологія).

6. «Географія рідного краю».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- вивчають природу рідного краю;
- виявляють, обліковують пам'ятки природи;
- досліджують природні ресурси, унікальні ландшафти певного регіону України;
- досліджують природне середовище з урахуванням антропогенних змін, окреслюючи проблеми раціонального природокористування і охорони природи;
- описують територіальні особливості розміщення промислового виробництва, сільського господарства, населення, транспорту тощо.

VI. Вимоги до оформлення краєзнавчо-дослідницьких робіт.

1. Мова виконання краєзнавчо-дослідницьких і науково-дослідницьких робіт визначається Конституцією України, Законом України «Про засади державної мовної політики».

2. Краєзнавчо-дослідницькі роботи подаються в друкованому вигляді та на електронних носіях інформації (документ Microsoft Word, шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5 у форматі RTF) обсягом до 20 друкованих сторінок. У додатку до роботи (обсягом до 10 сторінок) можуть бути подані фотографії, малюнки, фотокопії, схеми, картографічний матеріал, вироби тощо розміром не менше ніж 10 x 15 см, а також відеоматеріали.

На титульній сторінці зазначаються назва адміністративно-територіальної одиниці, повне найменування закладу освіти та його підпорядкованість, назва конкурсу, напрям експедиції, тема краєзнавчо-дослідницької роботи та рік виконання (додаток).

На другій сторінці розміщуються 2-і фотографії учасників експедиції: а) виконавця(-ців) роботи; б) керівника(-ків) роботи.

Під фото зазначаються:

а) прізвище, ім'я, по батькові автора краєзнавчо-дослідницької роботи або назва колективу (пошукової групи, гуртка, творчого об'єднання); списки учасників із зазначенням місця їх навчання.

б) прізвища, імена, по батькові керівника або керівників пошукової групи, наукових консультантів (у разі їх наявності), місця їх роботи та номери телефонів;

3. На конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт можуть бути подані роботи, виконані колективно (пошукова група, гурток, творче об'єднання) або індивідуально.

4. Робота виконується на кольоровому принтері, скріплюється папкою А-4 з планкою-затиском (біла прозора обкладинка).

5. До роботи кріпиться конверт з диском (робота у електронному вигляді).

6. Якісно оформлені тези (в електронному вигляді!) надіслати на електронну адресу dbdut@ukr.net

Вимоги до електронного вигляду тез

Тези подаються у форматах Microsoft Office Word 2003, 2007* на CD-R\CD-RW. Ім'я файлу повинно відповідати прізвищу автора або назві учнівського об'єднання.

Мова – українська, російська. Обсяг – не більше **2 сторінок** тексту формату А4. Текст повинен бути набраний через 1 інтервал, шрифт Times New Roman, кегль – 14, поля – 1,5 см. Назва друкується великими літерами по центру, кегль - 12. **Праворуч**, зразу після назви, необхідно подати відомості про її авторів (прізвище, ім'я, клас, назву учнівського об'єднання, навчального закладу (повністю), а також прізвище, ім'я, по-батькові та регалії керівника роботи, кегль – 12.

Матеріали експедиції подаються з перевіркою вчителя української мови (обов'язково). Тези збірника «Моя Батьківщина - Україна» друкуються в авторській редакції.

Роботи, які не матимуть тез в електронному вигляді, або тези не відповідатимуть вимогам **друкуватись не будуть.**

ЗРАЗОК ТЕЗ

РУХ ОПОРУ В УКРАЇНІ

Хижняк Анна, учениця 10 класу,
вихованка військово-патріотичного гуртка
Комунального закладу «Козачолопанський
ліцей» Дергачівської міської ради
Харківської області
Керівник гуртка: Іванова К.М.

Радянська течія руху Опору.

Радянський рух Опору прагнув до встановлення статусу України у складі СРСР.

Наступ нацистської Німеччини на СРСР, застав її війська не готовими до ведення бойових дій: досвід організації тактики партизанського руху в роки громадянської війни було забуто, а на теоретичні розробки накладено табу.

Воєнною доктриною Радянського Союзу встановлювалося, що війна, якщо вона розпочнеться, має вестись виключно на чужій території і «малою кров'ю». Підготовка до партизанської війни була визнана недоцільною. У зв'язку з цим на початку 30-х років було ліквідовано мережу партизанських баз, які знаходились у лісах прикордонних округів. Досвідчені кадри зазнали репресій в період сталінських «чисток» як вороги народу.

Катастрофічні поразки на фронтах, величезні людські втрати, що їх зазнали збройні сили СРСР, змусили радянсько-партійне керівництво вживати заходів для розгортання радянсько-партизанської боротьби в тилу німецьких військ.

Організація підпільної та партизанської боротьби була покладена на партійні та комсомольські комітети, яких зобов'язували діяти в контакті з військовими.

У червні-вересні 1941 року в Україні було створено 23 підпільні обкоми, 685 міських і районних підпільних комітетів, 4316 підпільних організацій і груп КП(б)У. За перший рік війни на території України для партизанської і диверсійної роботи було залишено 3500 груп, на червень 1942 року залишилося

.....

.....

.....

VII. Підбиття підсумків та нагородження переможців

1. За підсумками I, II та III турів конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт автори та авторські колективи краєзнавчо-дослідницьких робіт – переможців нагороджуються дипломами, грамотами, призами організаторів експедиції «Моя Батьківщина – Україна». Переможці III (Всеукраїнського) туру конкурсу можуть бути запрошені до участі в тематичних з'їздах Центрального табору туристського активу учнів Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді (Закарпатська область).

2. Завершується річна робота учасників експедиції «Моя Батьківщина – Україна» проведенням підсумкових районних, міських, обласних, та Всеукраїнської краєзнавчих конференцій, зльотів, виставок, міжрегіональних краєзнавчих фестивалів тощо.

Якісно оформлені роботи подавати не пізніше 27 вересня 2021 року!!!

(Дергачівський БДЮТ, II поверх, кім. 208)

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ДЕРГАЧІВСЬКИЙ БУДИНОК ДИТЯЧОЇ ТА
ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «**ВЕТЕРИНАРНИЙ** ЛІЦЕЙ»
ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Всеукраїнська експедиція учнівської та
студентської молоді**

«Моя Батьківщина – Україна»

напряом

«Географія рідного краю»

**«ЯБЛУНЕВИЙ САД ДЕРГАЧІВЩИНИ: ВІД
САДЖЕНЦЯ ДО СТАКАНА СОКУ»**

